

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 014009 15 Увп
Бањалука, 12.1.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу судија овог суда Смиљане Мрше, као предсједника вијећа, Желимира Барића и Страхине Турковића, као чланова вијећа, уз учешће Душке Мутић, као записничара, у управном спору по тужби А.Р. из Б.Л., којег заступа пуномоћник Д.М., адвокат из Б.Л., (у даљем тексту: тужилац), против акта број: 16-03/4-1-7-560-50/2013 од 24.2.2014. године, туженог Министарства..., (у даљем тексту: тужени), у предмету утврђивања својства ратног војног инвалида и права на личну инвалиднину, одлучујући о захтјеву туженог за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број: 11 0 У 014009 14 У од 25.5.2015. године, у сједници вијећа одржаној 12.1.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Бањалуци број: 11 0 У 014009 14 У од 25.5.2015. године, се укида и враћа том суду на поновно суђење.

Одбија се захтјев тужиоца за накнаду трошкова одговора на захтјев у износу од 1.125,00 КМ.

Образложење

Побијаном пресудом, у ставу 1. изреке уважена је тужба и поништен оспорени акт туженог, те управна ствар ријешена на начин да се у поступку ревизије рјешења Одјељења за... Града Б.Л. број: 06-560-1573/2012 од 20.12.2012. године на то рјешење у цјелини даје сагласност, а у ставу 2. изреке те пресуде је одређено да та пресуда у свему замјењује поништени акт. Ставом 3. изреке пресуде тужени се обавезује да тужиоцу надокнади трошкове управног спора у износу од 750,00 КМ у року од 30 дана од дана пријема пресуде под пријетњом принудног извршења. Поништеним оспореним актом, у поступку ревизије примјеном члана 98. став 1., 3. и 4. Закона о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 134/11, 9/12 и 40/12, у даљем тексту: Закон), укинута је првостепено рјешење од 20.12.2012. године и тужиоцу утврђено својство ратног војног инвалида X категорије са 20% војног инвалидитета по основу болести за вријеме вршења војне дужности као припаднику оружаних снага ВРС и признаје право на личну инвалиднину у мјесечном износу од 5% од основице.

У образложењу побијане пресуде се наводи да је тужени извршио ревизију првостепеног рјешења од 20.12.2012. године на темељу члана 98. став 1., 3. и 4. Закона, након што је прибавио налаз и мишљење другостепене љекарске комисије број: 109/14

од 20.2.2014. године који је безрезервно прихватио као јасан, потпун и довољно образложен. Наводи се да је поступајућа љекарска комисија сада по први пут, 18 година након подношења захтјева и стицање статуса РВИ, психичко обољење тужиоца – параноидну психозу цијени умјесто по тачки Т-231-б Листе процента војног инвалидитета („Службени гласник РС“ број: 22/93) која се односи на клинички утврђене егзогене психозе, цијенила по тачки Т-231-а Листе која се односи на клинички утврђене психозе ендогене...што није основано поступање, о чему су се на основу расположиве медицинске документације изјасниле све поступајуће љекарске комисије, па и она на којој се базира првостепено рјешење од 20.12.2012. године. Даље се наводи да у налазу и мишљењу другостепене љекарске комисије број: 461/05 од 21.5.2007. године на коју се позвао првостепени орган стоји: „увидом у медицинску документацију, налазе досадашњих љекарских комисија (Београд-Бањалука), као и увидом у увјерење и потврде издате од надлежног Министарства и Повјереништва, да се недвосмислено закључује да код РВИ постоји обољење које се цијени по Т-231-б, те не подлијеже примјени члана 10. Правилника, јер из наведене документације је видљиво да тегобе почињу након повреде главе коју је РВИ задобио приликом експлозије гранате којом је погођен камион којим су се кретали након чега је именовани био у несвијести дуже времена, којом приликом су погинула два његова саборца“. Према ставу суда овај догађај се доводи у узрочну везу за настанак обољења дефинисан тачком Т-231-б, те као такав не подлијеже примјени члана 10. Правилника, јер по овој тачки РВИ припада инвалидност од 80% трајно. Према мишљењу суда тужени је пред собом имао довољно аргумената да налаз и мишљење другостепене љекарске комисије од 20.2.2014. године не прихвати, јер исти није заснован на исправама списа, на шта јасно указује тужилац, те да у поступку ревизије да сагласност, односно остави на снази рјешење првостепеног органа од 20.12.2012. године, које је засновано на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању и донесено уз правилну примјену материјалног права. Налазећи да су се стекли услови за поништење оспореног акта прописани одредбом члана 10. тачка 2. и 4. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број: 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), тужба је уважена и оспорени акт поништен, а уз примјену одредбе члана 35. став 5. истог закона, налазећи да природа управне ствари то дозвољава, јер да резултати поступка пружају поуздан основ за то, суд је одлучио да пресудом ријешити управну ствар, те да сам, умјесто туженог у поступку ревизије сходно члану 99. став 1. Закона, да сагласност на првостепено рјешење од 20.12.2012. године којим је тужиоцу правилно утврђен статус РВИ IV категорије са 80% инвалидитета.

У благовремено поднесеном захтјеву за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужени оспорава њену законитост због повреде закона, другог прописа или општег акта. Истиче да описани разлози у побијаној пресуди за поништење оспореног акта нису дати у складу са законом. Наводи се да је оспорени акт донесен у поступку ревизије уз прибављање налаза и мишљења другостепене љекарске комисије од 20.2.2014. године у складу са одредбом члана 95. став 5. Закона, а нижестепени суд је поништио оспорени акт и провео поступак ревизије првостепеног рјешења од 20.12.2012. године, противно наведеној законској одредби. Међутим, у поступку ревизије нижестепени суд је дао сагласност на првостепено рјешење од 20.12.2012. године, уз образложење да је засновано на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању и уз правилну примјену материјалног прописа, а то првостепено рјешење је донесено на основу налаза и мишљења другостепене љекарске комисије број: 461/05 од 21.5.2007. године. Додаје да се у списима предмета не затиче увјерење о околностима поврјеђивања главе тужиоца које је издато од стране надлежне јединице

или установе ВРС у смислу члана 111. Закона о правима бораца из 1996. године који је био на снази у вријеме подношења захтјева тужиоца, односно члана 90. Закона. Додаје да је наводе у којима је констатовано да је тужилац задобио повреду главе од експлозије гранате којом је погођен камион, којом приликом су погинула и два његова саборца, другостепена љекарска комисија у налазу од 21.5.2007. године утврдила на основу анамнестичких података из Отпусне листе болнице, др Л.Л. у Б., гдје је тужилац лијечен у периоду од 04.6. до 30.7.1997. године, а што се ни у ком случају не може прихватити као доказ о чињеници постојања повреде главе тужиоца. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда преиначи или укине и врати нижестепеном суду на поновно одлучивање.

У одговору на захтјев тужилац наводи да захтјев није потписан од стране овлаштеног лица туженог-Министра, него од стране начелника Одјелења без прецизирања, о којем се одјелењу ради, а није наведено овлашћење за наведеног потписника да потпише поднесени захтјев. Истиче да је став туженог у захтјеву погрешан јер је нижестепени суд имао право и основ да сам ријешити управну ствар на основу доказа достављених уз тужбу и на основу списка управног поступка. Наводи да је материјално право правилно примијењено због чега је тужба уважена, и поништен оспорени акт на начин да је у поступку ревизије дата сагласност на рјешење од 20.12.2012. године. Предлаже да се захтјев одбије као неуредан, односно неоснован, а тужени обавезе да тужиоцу надокнади трошкове одговора на захтјев у износу од 1.125,00 КМ.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, побијану пресуду, те списе предмета управног спора и управног поступка, на основу одредбе члана 39. ЗУС, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Побијаном пресудом суд је уважио тужбу и поништио оспорени акт туженог и у спору пуне јурисдикције умјесто туженог одлучио о ревизији првостепеног рјешења од 20.12.2012. године, на начин да је на то рјешење у цјелости дао сагласност, односно оставио га на правној снази, на основу чињеница утврђених у поступку који је претходио његовом доношењу. То рјешење у поступку превођења засновано је налазу и мишљењу другостепене љекарске комисије од 21.5.2007. године која је констатовала исправку и допуну налаза и мишљења исте комисије од 09.5.2007. године према којем се увидом у медицинску документацију, налазе досадашњих љекарских комисија (Београд-Бањалука), као и увидом у увјерења и потврде издате од надлежног Министарства и повјеренства недвосмислено закључује да код РВИ постоји обољење које се цијени по Т-231-б, те не подлијеже примјени члана 10. Правилника, јер је из наведене документације видљиво да тегобе почињу након повреде главе коју је РВИ задобио приликом експлозије гранате којом је погођен камион којим су се кретали, након чега је тужилац био у несвијести дуже времена.

Одредбом става 1. члана 99. Закона је прописано да у вршењу ревизије Министарство (тужени) може дати сагласност на рјешење, може га измијенити, укинути и само ријешити ствар или вратити предмет првостепеном органу на поновни поступак. Према ставу 5. тог члана у поступку ревизије Министарство је дужно да прибави мишљење другостепене љекарске комисије кад је у питању утврђивање узрочно-последичне везе између болести и смрти, утврђивање инвалидитета по основу болести и утврђивање степена оштећења организма на основу кога се стиче право на додатак за његу и помоћ, а у осталим случајевима ако оцијени потребним.

Побијаном пресудом суд је одлучио у спору пуне јурисдикције у складу са одредбом члана 31. став 5. ЗУС. Таква могућност поступања суда по тој законској одредби постоји, али доношење пресуде умјесто акта туженог подразумијева да природа ствари то дозвољава ако резултати поступка пружају поуздан основ за то. У конкретном случају суд није могао након што је поништио оспорени управни акт због погрешне примјене материјалног прописа и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, одлучити умјесто туженог у вршењу ревизије првостепеног рјешења, а да није провео поступак прописан одредбом члана 99. став 1. и 5. Закона.

Основано тужени указује да поступак ревизије првостепеног рјешења се није могао провести без претходног прибављања налаза и мишљења другостепене љекарске комисије у смислу одредбе члана 99. став 5. Закона, као и да суд у побијаној пресуди није анализирао налаз и мишљење другостепене љекарске комисије од 20.2.2014. године погрешно закључујући да исти није заснован на исправама из списка.

Због наведених контрадикторности које нису отклоњене у судском поступку без провођења одговарајућег доказног поступка у смислу одредаба члана 99. Закона, а да би се на несумњив начин одлучило о својству и правима тужиоца на личну инвалиднину, овај суд оцјењује да нижестепени суд није могао донијети одлуку као у ставу 1. и 2. изреке побијане пресуде. Суд је имао могућности да сагласно одредби става 2. члана 25. ЗУС, због сложености спорне ствари или ако је потребно ради бољег разјашњења ствари, одржати усмену расправу, што како је евидентно суд није учинио већ је одлучио о ревизији на првостепено рјешење прихватајући налаз и мишљење другостепене љекарске комисије од 21.5.2007. године, а не прихватајући налаз и мишљење љекарске комисије која је након тога услиједила, што без одговарајућег поступка није могао.

Овај суд није узео у разматрање допуну захтјева туженог који је поднесен након истека рока од 30 дана од дана достављања судске одлуке, прописане одредбом члана 36. став 2. ЗУС.

Није основан приговор из одговора на захтјев тужиоца који се односи на неуредност захтјева, да није потписан од стране овлашћеног лица туженог, из разлога што се у управном спису затиче рјешење туженог број: 16-01-05-21-5/15 од 05.1.2015. године којим се од стране министра М.С., овлашћује Љ.Б., на радном мјесту начелник Одјелења за... Б.Л., да између осталог потписује акте у вези са покренутим управним споровима и улагањем правних средстава пред судовима.

Из изнијетих разлога, по оцјени овог суда у побијаној пресуди су остварени разлози предвиђени одредбама члана 35. став 2. ЗУС, па се захтјев туженог за њено ванредно преиспитивање уважава и побијана пресуда укида и у смислу става 3. члана 40. ЗУС, спис враћа том суду на поновно суђење.

Одлука из става 2. изреке пресуде о одбијању захтјева тужиоца за накнаду трошкова састава одговора на захтјев се заснива на одредби члана 387. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13) у вези са чланом 48. ЗУС, с обзиром да давање одговора на захтјев није обавезна радња у управном спору, а његовим пропуштањем не настају никакве посљедице за

странку, због чега се ти трошкови не могу сматрати потребним за вођење управног спора.

Записничар
Душка Мутић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић